

Міністерство охорони здоров'я України
Донецький національний медичний університет
Факультет фармацевтичний
Кафедра фармації та фармакології

НАВЧАЛЬНА ПРАКТИКА З ФАРМАЦЕВТИЧНОЇ БОТАНІКИ СИЛАБУС

Галузь знань	22 Охорона здоров'я
Спеціальність	226 «Фармація, промислова фармація»
Освітня програма	«Фармація»
Освітній рівень	Магістр
Статус дисципліни	Обов'язкова
Розробник/и	Володимир Степанович Бондар, професор кафедри фармації та фармакології, д-р фарм наук, професор Валерій Володимирович Старостенко, асистент кафедри фармації та фармакології.
Затвердження	рішенням кафедри, протокол № 2 від 1.09.2021р. вченою радою фармацевтичного факультету, протокол №1 від 15.11.2021р
Візування	Завідувач кафедри, Хоменко В.М. Гарант ОП Хоменко В.М. Декан факультету Гуторов О.І.

ДОНЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ НАВЧАЛЬНА ПРАКТИКА З ФАРМАЦЕВТИЧНОЇ БОТАНІКИ

Рік навчання та навчальний семестр: 2 рік навчання, 4 семестр.

Загальне навантаження: 3 кредити ECTS

Аудиторне навантаження: очна - 45 годин, заочна – 11 годин

Самостійна робота здобувачів: очна - 45 годин, заочна – 79 годин

Форми підсумкового контролю: залік

Мова викладання: українська

Інформація про викладача

Володимир Степанович Бондар, професор кафедри фармації та фармакології, д-р.фарм.наук., професор.

Валерій Володимирович Старостенко, асистент кафедри фармації та фармакології.

Інструменти комунікації

З усіма питаннями, зауваженнями та пропозиціями, стосовно викладання та вивчення дисципліни, просимо надсилати листи на наступну електронну пошту: V.V.Starostenko@dnmu.edu.ua та/ або V.S.Bondar@dnmu.edu.ua

Призначення навчальної дисципліни

Навчальна практика з фармацевтичної ботаніки є логічним продовженням дисципліни «Фармацевтична ботаніка» та призначена для поглиблення та закріплення знань з фармацевтичної ботаніки.

Мета та завдання

Основна мета - закріпити і розширити теоретичні знання, одержані при вивченні курсу фармацевтичної ботаніки; вдосконалити практичні навички і уміння з ідентифікації ЛР, морфологічного опису рослин; вивчити основи культивування рослин, в тому числі ЛР; познайомитися з системою природоохоронних заходів.

Завданнями дисципліни є – закріплення у природних умовах навичок із визначення рослин, вивчення правил та методів гербаризації і фіксації рослинного матеріалу, збір морфологічних колекцій та систематичного гербарію для подальшого використання під час практичних занять.

Компетентності та очікувані результати навчання

Інтегральна компетентність:

Здатність вирішувати стандартні та нестандартні спеціалізовані завдання та прикладні галузеві фармацевтичні проблеми діяльності, використовуючи положення, теорії та методи фундаментальних біологічних, хімічних, медичних, технологічних, біофармацевтичних, соціальних та економічних наук; поєднувати знання та розв'язувати складні питання, формулювати ідеї за недостатньої або обмеженої інформації; ясно і недвозначно доносити свої висновки та знання, розумно їх обґрунтовувати для фахових та не фахових слухачів.

Загальні компетенції:

ЗК 2. Здатність до дій та рішень, що сприяють збереженню довкілля та раціонального використання природних ресурсів.

ЗК 4. Здатність до розуміння дисциплінарного діапазону знань та фахової діяльності.

ЗК 5. Здатність до адаптацій та дії відповідно новим та кризовим умовам.

ЗК 11. Здатність забезпечити та оцінити за якісними показниками виконані роботи.

ЗК 12. Здатність втілювати знання на практиці, приймати рішення та судження, що обґрунтовані системою знань.

Фахові компетенції:

ФК 16. Здатність займатися заготівлею лікарської рослинної сировини відповідно до правил Належної практики культивування та збирання вихідної сировини рослинного походження (GACP), як стандарту якості лікарської рослинної сировини і фітопрепаратів на її основі. Здатність проводити природоохоронні заходи задля збереження заростей дикорослих лікарських рослин, відповідно до чинного законодавства.

ДОНЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Результати навчання	Методи викладання	Форми оцінювання
ПРН 2. Застосовувати загальні та фахові знання з освітніх компонентів при роботі у фармацевтичних установах.	Пояснювально-ілюстративний метод (лекція); мультимедійні презентації; дискусійний метод, практичні роботи; робота у групах; обговорення.	Опитування, перевірка і оцінка самостійних робіт.
ПРН 3. Дотримуватись норм санітарно-протиепідемічного режиму та вимог техніки безпеки та охорони праці при здійсненні фахової діяльності.	Інструктаж, обговорення, ситуаційне моделювання.	Вирішення практичних завдань
ПРН 4. Демонструвати вміння самостійного пошуку, аналізу та синтезу інформації з доказових джерел та інтегрування цих результатів у рішення типових та складних спеціалізованих завдань професійної діяльності, ділитися фаховими знаннями та інформацією зі слухачами.	Пояснювально-ілюстративний метод (лекція), практичні роботи; робота у групах; обговорення, геймінг-моделювання	Вирішення практичних завдань, групова оцінка
ПРН 6. Приймати рішення і надавати фахову інформацію аргументовано, нести відповідальність за них у типових і нетипових професійних ситуаціях; дотримуватись принципів фармацевтичної та медичної етики та деонтології.	Інструктаж, обговорення, ситуаційне моделювання.	Опитування.
ПРН 28. Влаштувати заготовлю лікарської рослинної сировини, керуючись принципами відтворення та раціонального використання дикорослих та культивованих видів лікарських рослин.	Інструктаж, обговорення, практичні роботи	Перевірка якості заготовленої рослинної сировини, перевірка заповнених щоденників практики.

Політика навчальної дисципліни:

- Відвідувати аудиторні заняття вчасно та бути присутніми протягом всього терміну їх проведення. (можлива індивідуальна освітня траєкторія здобувача).
- Діяти у навчальних ситуаціях із позицій академічної доброчесності та професійної етики; давати моральну оцінку власним вчинкам, співвідносити їх із моральними та професійними нормами.
- Самостійно виконувати навчальні завдання та коректно покликатися на джерела інформації у разі запозичення ідей, тверджень.
- Самостійно виконувати контрольні завдання та не використовувати джерела інформації, не зазначені викладачем.

Зміст навчання

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин	
	денна форма	
	Усього	у тому числі

ДОНЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

	(очна/заочна)	Л (очна/заочна)	сем	лаб	п.з (очна/заочна)	с.р. (очна/заочна)
1	2	3	4	5	6	7
Модуль 1. Рослинні угруповання та морфолого-екологічна характеристика рослин.						
Змістовий модуль 1. Методики ботанічних досліджень. Штучні рослинні угруповання.						
Тема 1. Зміст практики. Методики ботанічних, фенологічних, ресурсних досліджень, правила безпеки, збору, обробки і збереження рослинного матеріалу. Кімнатні рослини.	9,5/9	-	-	-	4,5/2	5/7
Тема 2. Морфоструктура рослин, їх фенологічний стан, розмноження і розповсюдження	9,5/9	-	-	-	4,5/1	5/8
Тема 3. Оранжерейні рослини.	9,5/9	-	-	-	4,5/1	5/8
Тема 4. Дерев'янисто-чагарникова рослинність міста.	9,5/9	-	-	-	4,5/1	5/8
Тема 5. Культурні рослини	9,5/9	-	-	-	4,5/1	5/8
Разом за змістовим модулем 1.	47,5/45	-	-	-	22,5/6	25/39
Змістовий модуль 2. Природні рослинні угруповання.						
Тема 6. Рослинність лісових фітоценозів.	7,5/9	-	-	-	3,5/1	4/8
Тема 7. Рослинність луків.	7,5/9	-	-	-	3,5/1	4/8
Тема 8. Водно-прибережна та болотна рослинність.	7,5/9	-	-	-	3,5/1	4/8
Тема 9. Рослинність степових фітоценозів	7,5/9	-	-	-	3,5/1	4/8
Тема 10. Рудеральна рослинність	7,5/9	-	-	-	3,5/1	4/8
Разом за змістовим модулем 2.	42,5/45	-	-	-	22,5/5	20/40
Усього годин	90/90				45/11	45/79

Система оцінювання.

На кожному практичному занятті здобувач повинен отримати оцінку з кожного виду робіт за наступною шкалою та критеріями:

«відмінно»: 5 балів	здобувач вищої освіти відмінно засвоїв теоретичний матеріал, глибоко і всебічно знає зміст теми, основні положення наукових першоджерел та рекомендованої літератури, логічно мислить і буде відповідь, вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу, висловлює своє ставлення до тих чи інших проблем, демонструє високий рівень засвоєння практичних навичок.
«добре»: 4 бали	здобувач вищої освіти добре засвоїв теоретичний матеріал, володіє основними аспектами з першоджерел та рекомендованої літератури, аргументовано викладає його, має достатні практичні навички, висловлює свої міркування з приводу тих чи інших проблем, але припускається певних неточностей і похибок у викладенні

ДОНЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

	теоретичного змісту або під час аналізу продемонстрованих практичних навичок
«задовільно» 3 бали	здобувач вищої освіти в основному опанував теоретичні знання навчальної дисципліни, орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, але непереконливо відповідає, плутає поняття, додаткові питання викликають у студента невпевненість або відсутність стабільних знань, відповідаючи на запитання практичного характеру, виявляє неточності у знаннях, недостатньо оцінює факти та явища, що пов'язані з його майбутньою діяльністю.
«незадовільно» 2 бали	здобувач вищої освіти не опанував навчальний матеріал дисципліни, не знає наукових фактів, визначень, майже не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, відсутні наукове мислення, практичні навички не сформовані.

При недотриманні політики курсу оцінка може бути анульована та потребувати додаткового виконання роботи.

Оцінка з дисципліни визначається на підставі суми оцінок поточної навчальної діяльності (у балах), які виставляються при оцінюванні теоретичних знань та практичних навичок, опанованих при вивченні освітнього компонента, з урахуванням відгуку керівника практики від виробництва.

Виставлені за традиційною шкалою оцінки конвертуються у бали. Перерахунок у бали здійснюється після останнього заняття, якщо модуль завершується заліком.

Перед заліком, на підставі оцінок за традиційною шкалою, виставлених під час вивчення модулів, обчислюється середнє арифметичне (СА) оцінок за традиційною шкалою, округлене до 2 (двох) знаків після коми. Отримана величина конвертується у бал за багатобальною шкалою таким чином:

<i>Шкала</i>	<i>200 балів</i>
<i>Дисципліни, що завершуються ПК</i>	<i>СА : 5 x200</i>

Максимальна кількість балів, яку здобувач вищої освіти може набрати під час вивчення кожного модуля, становить 200.

Кількість балів, яка нараховується за різні види індивідуальних завдань, залежить від їхнього обсягу та значимості, але не більше 10-12 балів. Вони додаються до суми балів, набраних здобувачем на заняттях під час поточної навчальної діяльності. В жодному разі загальна сума балів за поточну навчальну діяльність не може перевищувати 200 балів.

Інформаційні ресурси

1. Сайт кафедри (<https://dnmu.edu.ua/kafedra-farmacziyi-ta-farmakologiyi/>)
2. Національна бібліотека імені В.І Вернадського <http://www.nbuv.gov.ua/>
3. Наукова бібліотека Національного Фармацевтичного Університету <http://lib.nuph.edu.ua/>
4. Наукова бібліотека Запорізького державного медичного університету <http://library.zsmu.edu.ua/>

Рекомендовані джерела

ДОНЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

1. Ботаника. Учебно-полевая практика: Учеб. Пособие для студентов вузов / В. П. Руденко, А. Г. Сербин, Л. М. Городнянская и др.; Под общ. ред. А. Г. Сербина и В. П. Руденко. – Х.: Изд-во НФАУ: Золотые страницы, 2001. – 340 с.

2. Корнієвський Ю.І. Фармацевтична ботаніка: нач.-метод. посіб. для студентів денної форми навчання спеціальності «Фармація» та «Технологія парфумерно-косметичних засобів» / Ю.І. Корнієвський, В.Г. Корнієвська, П.Ю. Шкроботько. – Запоріжжя: ЗДМУ, 2013. – 122с.

3. Определитель высших растений Украины. / Доброчаева Д. Н., Котов М. И., Прокудин Ю. Н. и др. – К.: Наук. Думка, 1987. – 548 с.

4. Себін А.Г., Сіра Л.М., Слободянюк Т.О. Фармацевтична ботаніка. Підручник / Під ред. Л.М. Сірої. – Вінниця: НОВА КНИГА, 2015. – 488с.

5. Червона книга України. Рослинний світ / - К.: Глобалконсалтинг, 2009. – 912с.